Ο πόνος (μοναχός Μωυσής Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 28 Φεβρουαρίου, 2012

Ένα πλήθος κόσμου σήμερα υποφέρει, διαφορότροπα και γι’ αυτό ανησυχεί πολύ. Κανένας άνθρωπος δεν υπάρχει που να μη διήλθε το καμίνι αυτό.

Πρόκειται για πανανθρώπινη δυνατή εμπειρία. Ο βαθύς και διάφορος πόνος φέρνει συνήθως λύπη, στενοχώρια και ταραχή. Η ασθένεια θυμίζει τον φοβερό θάνατο. Η δοκιμασία χαλά τα σχέδιά μας, μας ξαφνιάζει, μας αλλάζει το πρόγραμμα και τον σχεδιασμό. Η ευδαιμονιστική εποχή δεν επιτρέπει κανέναν πόνο. Μιλά συνεχώς για καλοπέραση, επανάπαυση και ατάραχη φιλοϋλία. Υπάρχει μία αποστροφή του πόνου, του κόπου και του μόχθου. Όλα τα θέλει ο άνθρωπος γρήγορα, εύκολα, άκοπα, άμοχθα, δίχως κανένα κόστος και καμία καθυστέρηση.

Ο πόνος δίνει τελικά πλούσιο κέρδος και μεγάλο όφελος στον πάσχοντα. Πονώντας σκέφτεται τον εαυτό του, τη χαμένη περασμένη ζωή του, το αβέβαιο μέλλον του, τα λάθη του, τα πάθη του, τα περιττά λόγια του, τις πολλές παραλείψεις του. Από την κριτική τη συνεχή μεταβαίνει στην αυστηρή αυτοκριτική. Συναντά μέσα του τον Θεό του. Ο πόνος κρύβει μυστικά. Δεν υπάρχει καμία μαζοχιστική διάθεση, αλλά παρατηρώντας τη λίθινη καρδιά του να μαλάσσεται συγκινείται και θαυμάζει. Μέσα στον πόνο τότε βρίσκει αληθινή και γνήσια χαρά, που τον κάνει μάλιστα να ευχαριστεί και να αποδέχεται μία έως προ ολίγου απαράδεκτη κατάσταση. Πρόκειται για το μυστήριο του πόνου, που μεταποιεί τον άνθρωπο και μέσα στους πόνους της ασθένειας του δίνει μία άλλη υπέροχη ειρήνη.
Ο σύγχρονος άνθρωπος μη θέλοντας να υποφέρει διόλου, υποφέρει πιο πολύ. Η πολλή άνεση του πρόσφερε ανία. Η πολλή ξεκούραση τον κούρασε. Ο άνθρωπος υποφέρει γιατί από κάτι στερείται. Έτσι αναγκάζεται να ανέχεται, να υπομένει κάτι ανεπιθύμητο, να πάσχει και να ταλαιπωρείται. Υποφέρει κάποιος που διέρχεται κάτι δυσάρεστο και τον κάνει να πονά. Δεν το θέλει, αλλά αναγκαστικά το δέχεται. Ο

πόνος είναι αποτέλεσμα της κατάχρησης της ανθρώπινης ελευθερίας. Συνέπεια της αμαρτίας είναι ο πόνος. Ο πόνος συνεργεί στην ανθρώπινη σωτηρία, αφού ο άνθρωπος παρασυρμένος από το συνεχές κυνηγητό της παράνομης ηδονής γέμισε τη ζωή του από παράλογη οδύνη. Επειδή έμαθε έτσι και δεν θέλει να αγωνίζεται, για να απαλλαγεί από τα δαιμονοκίνητα πάθη, επιτρέπει ο Θεός τους πόνους και τις δοκιμασίες, ώστε δι' αυτών να βοηθηθεί για να μετανοήσει.

Ο πόνος στη ζωή μας δεν αποδέχεται μοιρολατρικά, ως αναγκαίο κακό, παθητικά και ενοχλημένα, αλλά τοποθετούμενοι στη σκιά του σταυρού, όπου ένας απαθής για εμάς τους εμπαθείς. Έτσι ο άνθρωπος μέσα στην ασθένειά του βρίσκει την ψυχική του υγεία. Η ασθένεια γίνεται ευκαιριακό, δυνατό φάρμακο. Με εκούσια καρτερικότητα θα αντέξει κανείς τους ξαφνικούς, τους μεγάλους πόνους και θα οδηγηθεί στη μακαρία υπομονή και στην ψυχική ανάπαυση. Ο πόνος γίνεται ιατρός, θεραπευτής, ευεργέτης και σωτήρας. Εκεί που νόμιζε πως δεν υπάρχει φως, ζωή και ανάσταση, αναγεννάται, μεταμορφώνεται, αποκαλύπτει τα φτερά του.

Δίχως Θεό ο άνθρωπος είναι άχαρος και ανέλπιδος. Τα καθημερινά βάρη του γίνονται παράλογα, ασήκωτα, ανοημάτιστα. Τον κάνουν να θλίβεται, να μελαγχολεί, να απελπίζεται. Αν και οι χριστιανοί αποθαρρύνονται, σημαίνει πως δεν σηκώνουν τον σταυρό τους εκούσια, ευχάριστα και δοξολογικά. Τότε ο πιστός εξοικειώνεται με τον θάνατο και δεν τον φοβάται. Στην απουσία του Θεού υπάρχει ο φόβος, ο τρόμος και η απόγνωση. Σ' εμάς δεν ανήκει η άμεση θεραπεία του πόνου, αλλά η γνώση και η σχέση με τον ζωντανό Θεό.
Ο πόνος μπορεί να οδηγήσει κάποιον να βρει τον Θεό. Μπορεί και να τον χάσει. Μη σταθούμε εμπόδιο σε αυτήν τη συνάντηση με τις αυστηρές ιδέες μας. Ο Χριστός είναι το παν, είναι η πηγή της ζωής, το κέντρο της χαράς. Όλοι οι πονεμένοι ας τρέξουν σ' Αυτόν, για να χαρούν αληθινά. Η μεγάλη αγάπη κάνει τον πονεμένο να μη λογαριάζει ούτε τους δυνατούς πόνους. Ο Χριστός κάνει πάνοπλους τους πιστούς του στην αντιμετώπιση διαφόρων πόνων. Ένας άπιστος δυσκολεύεται πολύ να υπομείνει καρτερικά τον όποιο πόνο, αυτό το παντοτινό αίνιγμα.

Η σύγχρονη πολιτισμένη κοινωνία μας έχει απομονώσει τους πονεμένους σε άσυλα, για να μη μας ενοχλούν. Λησμονούμε ότι ο πόνος μας ενώνει με το να συμπάσχουμε και να συμβοηθούμε. Αυτός που πονά, συμπονά πιο εύκολα, συμπαθεί και συμπαρίσταται. Ο πόνος είναι αλήθεια πως κουράζει. Μπορεί όμως να σε οδηγήσει και σε δρόμους που ποτέ δεν θα φανταζόσουν. Να δεις τον βαθύτερο άγνωστο εαυτό σου. Να γνωρίσεις τον εντός σου άγνωστο Θεό. Να δεις με μεγαλύτερη επιείκεια τον πλησίον -αδελφό σου. Τότε πράγματι ο πόνος θα έχει γίνει θεραπευτής σου. Θα ευχαριστηθείς που ασθένησες. Θα κατανοείς τον πόνο των άλλων. Δεν θα πετάς, θα πατάς στη γη και θα πιστεύεις ότι ο δρόμος της ζωής δεν έχει μόνο ροδοπέταλα αλλά και αγκάθια και μάλιστα από ρόδινες τριανταφυλλιές. Όμως χρειάζεται θάρρος, δύναμη, υπομονή και ελπίδα.

(Πηγή: "Μακεδονία" 26/2/2012)